

## Hallintopakko, uhkasakon tuomitseminen vesihuoltolain 29 §:n mukaisen verkostoon liittämismääräyksen tehosteeksi

Lupa- ja valvontalautakunta 12.12.2023 § 129  
168/11.04.00/2023

Valmistelija: ympäristötarkastaja Anne Yli-Olli, puh. 0400 676 940

### Asian tausta

Lupa- ja valvontalautakunta on päätöksellään 21.4.2021 §49 velvoittanut [REDACTED] liittämään kiinteistön [REDACTED] asuinrakennuksen Vihtasillan vesihuolto-osuuskunnan vesi- ja viemäriverkostoon kahden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiannosta. Lautakunta on asettanut päävelvoitteen tehosteeksi uhkasakon, jonka kiinteä peruserä on 1000€ ja lisäerä 1000 € jokaista täyttä kalenterikuukautta kohden määrätyn liittämisaikajankohdan jälkeen, kunnes liittämisen on suoritettu.

Velvoitettu on valittanut päätöksestä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus on päätöksellään 10.2.2023 hylännyt valituksen ja pidäntänyt liittämisvelvoitteella asetettua määräaika neljällä kuukaudella hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista. Velvoitettu on hakenut asiassa Korkeimmalta hallinto-oikeudelta valituslupaa, joka on Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä hylätty 21.9.2023. Siten uhkasakon asettamista koskeva päätös on lainvoimainen.

### Kuuleminen ja vastine lupa- ja valvontalautakunnalle 27.11.2023

Velvoitettua kuultiin ennen uhkasakon tuomitsemiskäsittelyä liittämismääräyksen tehosteeksi saantitodistuksella lähetetyllä kirjeellä. Velvoitetun antamassa selvityksessä 27.11.2023 vedotaan seuraaviin pääkohtiin: 1) siihen, että YKR-taajama-aluerajaus ei alueella täyty, 2) siihen, että vesihuoltolain 10 §:n toisen momentin mukaisesti taajama-alueen ulkopuolella olevien kiinteistöjen liittymävelvollisuutta on lievennetty, 3) siihen, että kiinteistöllä on vesihuoltolain kriteerien mukainen jätevesilaitteisto ja vaatimukset täyttävä talousvesi ja 4) siihen, että Vihtasillan vesihuolto-osuuskunnalla ja Laukaan Vesihuolto Oy:llä on yhdistymissuunnitelmia.

### Selvitys liittämisestä

Vihtasillan vesihuolto-osuuskunnalta 7.12.2023 puhelimitse saadun tiedon mukaan liittymäsopimusta ei ole tehty.

Esityslistan ohessa:

- Uhkasakon asettamispäätös, Lupa- ja valvontalautakunta 21.4.2021 § 49
- Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 10.2.2023
- Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 21.9.2023

Esittelijä

Ympäristötoimenjohtaja Jukka Lappalainen

Päätösehdotus

Lupa- ja valvontalautakunta tuomitsee [REDACTED] maksamaan lautakunnan päätöksessään 21.4.2021 § 49 asettaman uhkasakon, koska [REDACTED] ei ole noudattanut lautakunnan antamaa määräystä Vihtasillan vesihuolto-osuuskunnan vesi- ja viemäriverkostoon liittämisestä kiinteistön Koskela [REDACTED]

■ asuinrakennuksen osalta. Uhkasakon määrä on yhteensä **3000 euroa** ja se muodostuu 1000 €:n peruserästä sekä Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 21.9.2023 jälkeen kertyneestä kahdesta 1000 €:n lisäerästä (täydet kalenterikuukaudet loka- ja marraskuu 2023).

Lupa- ja valvontalautakunnan 21.4.2021 §49 määräämä liittymävelvoite ja sen tehosteeksi asetettu juokseva uhkasakko on edelleen voimassa. Valvoitettua kuullaan ennen uhkasakon uusien lisäerien tuomitsemista. Mikäli liittymävelvoite täytetään ennen uusien uhkasakon lisäerien tuomitsemista, uhkasakon asettamispäätös raukeaa.

Kiinteistön omistaja velvoitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistön-omistajalle kiinteistöön liittyvästä hallintopakotilanteesta. Lisäksi kiinteistön omistajan on ilmoitettava lupa- ja valvontalautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä Koskela 410-406-13-238 koskevasta tuomitsemispäätöksestä merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

#### **Perustelut:**

Vesihuoltolain 10 §:n mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin. Edelleen 29 §:n mukaan valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo lakia tai sen nojalla annettua säädöstä jatkamasta tai toistamasta menettelyään tai täyttämään velvollisuutensa. 30 §:n mukaan valvontaviranomainen voi tehostaa 29 §:n nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla. Lautakunnan uhkasakon asettamista koskeva päätös on lainvoimainen.

Kiinteistö sijaitsee Vihtasillan vesihuolto-osuuskunnan vahvistetulla veden ja viemärin toiminta-alueella ja vesihuoltolain tarkoittamassa taajamassa (käytössä olevat YKR-taajama-aluerajaukset 2012-2022). Velvoitettu on aikanaan valittanut tuloksetta viranhaltijan tekemästä kielteisestä vapautuspäätöksestä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, samoin kuin lautakunnan tekemästä liittämismääräyksestä, jota on tehostettu uhkasakon asettamisella. Kummassakin tapauksessa Korkeimpaan hallinto-oikeuteen velvoitetun tekemä valituslupahakemus on hylätty. Velvoitetun vuonna 2021 oikeusasiamiehelle tekemän kantelun johdosta annetussa oikeusasiamiehen vastauksessa velvoitetulle on todettu, ettei kantelukirje ole antanut aihetta toimenpiteisiin kuntaa, ympäristösuunnittelijaa, hallinto-oikeutta tai korkeinta hallinto-oikeutta kohtaan.

Uhkasakon lisäerien juokseminen on katsottu alkavaksi vasta korkeimman hallinto-oikeuden 21.9.2023 päätöksestä, jolloin asettamispäätös on tullut lainvoimaiseksi.

Hallinto-oikeuden päätösten perusteella voidaan todeta, että YKR-taajama-aluerajauksen käyttö vesihuoltolain mukaisen taajaman määrittelyssä on asiamukaista. Ottaen huomioon lupa- ja valvontalautakunnan 21.4.2021 §49 päätös, hallinto-oikeudet päätökset ja näissä kaikissa esiteyt perusteet sekä sen, ettei korkein hallinto-oikeus ole ottanut kumpaakaan valitusta käsiteltäväkseen, on liittämismuutoksen koskeva määräys todettava lainmukaiseksi eikä sitä ole syytä muuttaa. Velvoitetulla on ollut asian käsittelyjen aikana runsaasti aikaa liittämisen toteuttamiseen. Velvoitetulla on kiinteistön omistajana mahdollisuus

liittymävelvoitteen täyttämiseen. Myöskään toimitetussa vastineessa ei ole tuotu esille sellaisia seikkoja, joiden mukaan velvoitetulla ei olisi uhkasakkolain edellyttämää oikeudellista tai tosiasiallista mahdollisuutta noudattaa päävelvoitetta. Se, että osuuskunta ja Laukaan Vesihuolto Oy ovat suunnitelleet yhdistämistä ei muuta, tai poista, kiinteistön liittämiselvelvoitetta.

Todettakoon myös, että vesihuoltolain mukaisissa päätöksissä käytetään tapauskohtaista harkintaa. Kuhakosken alueella kunkin liittämiselvollisen kiinteistön prosessi etenee omassa aikataulussaan. Todettakoon myös, että osa kehoitetuista kiinteistöistä on vastikään tehnyt liittymäsopimuksen, osa on liittynyt verkostoon ilman valvontaviranomaisen puuttumista asiaan.

**Sovelletut oikeusohjeet:**

Uhkasakkolaki (1113/1990) §:t 1, 6-10, 18, 19, 22-24

Vesihuoltolaki (119/2001, 681/22.8.2014) §:t 10, 29, 30

Hallintolaki (434/2003) § 34

**Muutoksenhaku**

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

**Päätöksen tiedoksianto**

Saantitodistuksella velvoitetulle

**Tiedoksi**

Etelä-Savon ELY-keskus

Vihtasillan vesihuolto-osuuskunta

**Päätös**

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Hintikka esitti, muutoin pohjaehdotuksen ennallaan pitäen, lisättävän 1. kappaleeksi seuraavaa: Lautakunta ei näe, että lisääjän myöntäminen ja/tai Vihtasillan Vesihuolto-osuuskunnan mahdolliset tulevat muutokset muuttaisivat asiaa. Vesihuoltolaki tuottaa jatkuvasti kohtuuttomia tilanteita vesihuolto-osuuskuntien toiminta-alueilla sijaitseville kiinteistöille. Asiaan tulisikin puuttua lainsäädännön kautta.

Lautakunta hyväksyi pohjaesityksen yksimielisesti edellä mainitulla lisäyksellä.